

Jmenuji se František Křelina a je mi 59 let. Kandiduji do představenstva České komory architektů.

V roce 1975 jsem ukončil Fakultu architektury se specializací pro obor urbanismus a územní plánování. Členem České komory architektů jsem od dubna 1993. Dá se tedy říci, že jsem stál na začátku jejího založení a měl možnost pozorovat její vývoj jak uvnitř komory samé, tak jejího fungování navenek. Prvotní úsilí a neskrývané nadšení postupně vystřídal zklamání a dnes již určitá přežívající letargie. Ta je patrná na velmi nízké účasti autorizovaných architektů na valných hromadách, na mizivém zájmu o komoru obecně. Komora architektů je bohužel vnímána mnohými z nás jako nucené zlo, vyplývající z legislativního ustanovení o povinném členství, které je třeba strpět, abychom mohli pracovat a tvořit ve svém oboru. S nezájmem o komoru se však také poněkud vytrácí stavovská hrdost, což je ještě horší. Na první pohled se zdá, jako by si kancelář komory žila vlastním životem odtržena od své členské základny, která se občas dozví o její existenci krátkým sdělením, že některá vypsaná soutěž byla shledána neregulérní, nebo že se bude konat nějaká tématická přednáška. Kde je příčina všeho? Těžká odpověď. Z části v nás samých, neboť nebojujeme důrazně za své zájmy. Čekáme, až někdo druhý za nás udělá něco, co by nám vyhovovalo. Neumíme nebo nechceme jasně formulovat své požadavky a tuto neschopnost omlouváme tím, že je to ztráta času, že stejně ničeho nedosáhneme atd. Až příliš brzo jsme například kapitulovali na vydání výkonů a honorářů, jenž nám ukládal původní zákon č. 360/1992 Sb. v § 23 odstavci 6, písmeno i), kde bylo jednoznačně uvedeno, že do působnosti komory náleží mimo jiné i vydávání ceníků a honorářových řádů. Strach z pokuty, kterou nám neoprávněně vyhrožoval úřad pro ochranu hospodářské soutěže, nás zahnal na ústup, čímž jsme ponechali své kolegy z ČKAIT v boji poněkud osamocené. Výsledek se dostavil. V současné podobě v zákoně č. 360/1992 Sb. v platném znění výše zmíněnou citaci již nenajdete. Honoráře za dílo, vykonanou práci se nyní pohybují na úrovni 25 – 40 % dříve vydaných výkonů a honorářů. Vypisování výběrových řízení často hraničí až s vydíráním. Cena projektových prací už dávno neodráží stále rostoucí nároky na propracování díla, na inovativní konstrukce a technologie, na posuzování energetické náročnosti staveb, na zvyšující se odpovědnost zpracovatele, na vyšší standard při výkonu autorského dozoru. Nemalé finanční prostředky stojí další sebevzdělávání, semináře, školení a kongresy, přístup k normám, pronájem grafických programů a jejich obměna. Další snižování cen projektových prací je již nepřipustné, neboť by mohlo vést ke zhoršení kvality a bezpečnosti staveb. Navíc o úspory v oblasti projektové přípravy staveb se jenom navyšuje zisk developerů, realitních kancelářů a dodavatelů staveb.

S takovým vývojem nechci a nemohu souhlasit. Cena díla nesmí být hlavním a často jediným kritériem při výběru zpracovatele ve výběrových řízeních. Je třeba prosazovat povinnost zadavatele vyřadit nejnižší a nejvyšší došlou nabídku. Alespoň tak by došlo k nějakému kompromisu v dnes tak silně pokřivených cenových relacích. Jako člen představenstva České komory architektů bych se chtěl dále zasadit o to, aby komora především hájila zájmy nás architektů a byla zde pro architektky, z jejichž příspěvků vůbec může žít a existovat. Tomu by měla odpovídat struktura komory a její další směřování do budoucnosti. Veškerá činnost komory musí být efektivní, transparentní a srozumitelná pro všechny. Jsem také přesvědčen o tom, že je třeba více spolupracovat se zástupci ČKAIT. Společnými silami docílíme určitě více, než když si budeme každý hrát na vlastním písečku. Zvětšit by se měl podíl komory na dalším vzdělávání autorizovaných architektů, na pořádání seminářů a školení, jež by měly být pro členy komory zdarma, nebo za režijní náklady. Komora by také měla v daleko větší míře podporovat regionální činnost, být po své členy partnerem, nikoliv drábem. Presentace komory na mezinárodní úrovni je sice hezká věc, ale řadovým členům toho moc nepřinese.

Je toho mnoho, co by se mělo změnit. Stále ještě chci věřit tomu, že není pozdě. Záleží však na nás všech. Valná hromada je nejvyšším orgánem komory. Využijte proto svého nezadatelného práva a přijďte.